

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți

Facultatea de Filologie

Catedra de limba română

Limba română (Fonetica și Lexicologia)

Curriculum disciplinar

(învățămînt cu frecvență la zi)

Facultatea de Filologie,

Specialitatea Limba și literatura rusă și limba română

anul II

Autor: Svetlana Stanțieru, lector superior universitar

Discutat în ședința Catedrei de limba română

din _____, proces-verbal nr. ____

Aprobat în ședința Consiliului

Facultății de Filologie

din _____, proces-verbal nr. _____

BĂLȚI, 2012

I. Preliminarii

Disciplina Limba română face parte din modulul Limba și Literatura B, este disciplină de specialitate și obligatorie. Disciplina Limba română (Fonetica și Lexicologia) constituie primul compartiment al LRC ca mod de succesiune metodică. Astfel, de cum va fi însușit materialul la această disciplină va depinde trănicia cunoștințelor achiziționate la celelalte subdiviziuni ale limbii, pentru că unitățile fonetice și lexicale constituie unitățile-bază ale sistemului limbii. Ținând cont de faptul că studenții posedă anumite cunoștințe teoretice de la specialitatea A, accentul se va deplasa de pe învățămîntul informativ-reproductiv, centrat pe profesor și bazat pe conținuturi precise, pe un învățămînt formativ-dezvoltativ, centrat pe student și bazat pe strategii de predare / învățare, avînd menirea să promoveze autonomia, creativitatea. Dat fiind nivelul diferit de pregătire al studenților, procesul instructiv se va structura pe principiul actualizării cunoștințelor asimilate la specialitatea A, aprofundîndu-le și consolidîndu-le, indicînd exemple concrete de abordare funcțională și aplicativă a materiei lingvistice.

II. Obiectivele generale ale disciplinei

- să posede varianta literară a limbii B;
- să identifice conceptele fundamentale din domeniul lingvisticii, filologiei;
- să realizeze o apreciere argumentată a fenomenelor lingvistice;
- să aplice cunoștințele filologice generale și de specialitate în procesul activității instructiv-educative;
- să-și îmbogățească permanent calificarea profesională, să aplice procedee eficiente de identificare, selectare și utilizare a informației, să se orienteze în literatura de specialitate și în bibliografia înrudită specializării;
- să completeze cunoștințele teoretice în dependență de noile realități ale activității profesionale;
- să compare unitățile fonetice, lexicale, formele paradigmatică ale limbii A, cu unitățile și formele limbii B;
- să demonstreze abilitățile de a discerne, sistematiza, analiza și generaliza fapte legate de comunicarea orală și scrisă în limba literară B;
- să evalueze eficiența activității profesionale și să identifice necesitățile de formare continuă în domeniul limbii B.

Obiective specifice ale disciplinei

1. Cunoaștere și înțelegere

- să se familiarizeze cu sistemul și subsistemele limbii;
- să definească noțiunile fundamentale ale disciplinei;
- să identifice în text axa lexicală;
- să decodeze sensurile textului analizat;
- să comenteze în termenii respectivi relațiile de formă și conținut dintre unitățile de vocabular.

2. Aplicare

- să aplice cunoștințele teoretice;
- să demonstreze importanța teoretică și practică de studiere a foneticii și lexicologiei;
- să analizeze fonetic / lexical un text;
- să excerpteze din texte diftongi, triftongi, sinonime, omonime, antonime; frazeologisme;
- să utilizeze sensurile cuvintelor polisemantice;
- să alcătuiască / grupeze cuvintele în familii lexicale.

3. Integrare

- să conștientizeze particularitățile definitorii ale conceptelor de fonem, sunet, cuvânt fonetic și cuvânt morfologic, frază fonetică și frază sintactică; cuvânt, sens, semnificație etc.;
- să-și formeze repere de analiză a fenomenelor lingvistice studiate în plan funcțional;
- să ilustreze statutul nivelului lexical în baza sistematicității și istoricității limbajului uman;
- să stabilească importanța aplicării metodelor și procedurilor de cercetare a aspectelor de fonetică și lexicologie.

III. Sugestii metodologice

Realizarea obiectivelor și a conținutului disciplinei se va efectua prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmat, evaluativ-situativ, pe tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbaterile, lectura comentată și discuțiile ghidate etc. Se va miza pe o alternanță constructivă dintre îmbinarea productivă/optimă a metodelor clasice cu cele moderne.

IV. Activități de învățare și cercetare

1. seminare (dezbateri, discuții ghidate, studii de caz etc.);
2. referate, eseuri;
3. portofoliu.

V. Administrarea disciplinei

Codul disciplinei în planul de învățământ	Anul de studii	Semestrul	Numărul de ore				Evaluarea		Responsabil de disciplină
			C	S	L	Li	nr. de credite	E	
S203O227	II	III	45	30	15	78	4		Svetlana Stanțieru, lect. sup

VI. Tematica și repartizarea orientativă a orelor la prelegeri

Nr. d/o	Conținuturi	Nr. de ore	Bibliografie
1.	<p><i>Limba ca sistem de sisteme.</i> <i>Obiectul de studiu al foneticii și fonologiei</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Limbă și comunicare; noțiune de limbă și comunicare; funcțiile comunicării lingvistice <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Limba ca sistem; noțiune de sistem al limbii 1.2. Ierarhia structurală și funcțională a limbii (nivelul fonetic/fonologic, lexical, gramatical, stilistic) 2. Noțiune de fonetică și fonologie 3. Importanța teoretică și practică a foneticii 4. Ramurile foneticii 	4	<p>Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p.14-34. DGȘ Dîrul A., <i>Noțiunea de nivel în descrierea structurii limbii</i> // RLȘL, 2003, nr. 3-4, p. 78-86. Ionescu E., p.116-117. Jordan I., Robu Vl., p. 38-60. Pușcariu S., II, p. 45 -49. Rosetti Al., p.17-18, 24-40, 49-60. Suassure, p. 35-63. Toma I., p.13-17. Vasiliu Em., p.19-23. Vraciu A., p. 55-65; 136-138. Zagaevschi Vl., <i>Fonetica pentru lingviști și lingviștii despre fonetică</i> // LR, 2005, nr. 4, p. 42-49. Zugun P. 1976, p. 6-13; 107-117.</p>
2.	<p><i>Sistemul fonologic. Unitățile fonetice segmentale</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de sistem fonologic 2. Sunetul și silaba 3. Cuvîntul fonetic. Diferențierea conceptului de cuvînt fonetic de noțiunea cuvînt morfologic 4. Tactul ritmic. Fraza fonetică. Diferențierea conceptului de frază fonetică de fraza sintactică 	2	<p>DGȘ Graur Al., p. 71-74. Rosetti Al., p. 80-83. Vasiliu Em., p. 40-43. Vraciu A., p.156-158. Zagaevschi Vl., <i>Culorile accentului</i>, Chișinău, Știința, 1988, p.14-21. Zugun P. 1976, p. 61-65.</p>
3.	<p><i>Aspectul fonologic al sunetelor</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de sunet (fon), fonem, alofon 2. Fonemul, fonul și alofonul: trăsături distinctive. Funcțiile fonemului 3. Tehnica identificării fonemelor 4. Corelația dintre sunet și fonem; sunet și literă, fonem și literă 	2	<p>Constantinovici E., <i>Reconsiderări privind proporția fon-fonem: morf-morfem</i> // RLȘL, 1990, nr. 6, p. 38-45. Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 47-55. Evdoșenco A., <i>Fonemul (după J. Baudouin de Courtenay)</i> // RLȘL, 1991, nr. 6, p. 44-47. DGȘ Evdoșenco A., <i>Ferdinand de Saussure și fonologia</i> // RLȘL, 1993, nr. 3, p. 60. Hristea Th. (coord.), p.161-162. Ionescu E., p.124-135. Rosetti Al., , p. 22-24, 27, 121-131. Toma I., p. 17. Turculeț A., <i>Trăsăturile distinctive ale fonemelor limbii române standard</i> // LR, 1982, nr. 6, p. 496-503. Vasiliu Em., p.39.</p>

			Vraciu A., p.143- 146. Zugun P. 1976, 107-129. Zugun P., <i>Numărul fonemelor limbii române literare</i> // RLȘL, 2003, nr. 3-4, p. 92-95.
4.	<i>Sunetul. Clasificarea sunetelor. Sistemul vocalic românesc</i> 1.Producerea și receptarea sunetelor limbii. Proprietățile sunetelor 2. Baza de articulație 3. Clasificarea sunetelor 4. Noțiune de vocală și consoană 5. Din istoricul sistemului vocalic românesc 6. Clasificarea vocalelor: - după locul de articulație; - după apertură; - după criteriul participării sau nonparticipării buzelor	2	Corlăteanu N., Zagaevsch Vl., p. 55-72. DGȘ Ionescu E., p.118-122. Jordan I., Robu Vl., p.152-154. Hristea Th. (coord.), p.163-164. Pușcariu S. II, p.74-90. Rosetti Al., p. 46-48, 60-69. Toma I., p. 17. Vasiliu Em., p. 84-112. Vraciu A., p. 147-149. Zugun P. 1976, p. 31-44.
5.	<i>Sistemul consonantic românesc</i> 1. Din istoricul sistemului consonantic românesc 2. Clasificarea consoanelor: - după criteriul modul de articulație; - după criteriul locul de articulație; - după criteriul sonorității; 3. Consoane palatalizate și consoane dure 4. Aspecte ale consonantismului românesc contemporan 5. Topica consoanelor în cuvânt: combinații de sunete	2	Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p.72-87. DGȘ Jordan I., Robu Vl., p.155-159. Hristea Th. (coord.), p.165-166. Pușcariu S.II, p. 49-74. Rosetti Al., p. 69-79. Vasiliu Em., p.112-131. Vraciu A., p.149-156. Zugun P.1976, p. 44-57.
6.	<i>Diftongii și triftongii</i> 1.Noțiune de semivocală. Problema semivocalelor 2. Noțiune de diftong. Clasificarea diftongilor 3. Căile de formare a diftongilor: - Convergența sau sinereza; - Divergența sau metafohia; - Alte căi de formare a diftongilor 4. Hiatal și evitarea lui în limba română 5. Triftongii. Clasificarea lor 6. Ortografia diftongilor și triftongilor	2	Avram A., <i>Perceperea secvențelor de două vocale sintetice și problema naturii fonetice a diftongilor</i> // <i>Fonetica și dialectologie</i> , IX, București, 1976, p. 67-75. Calotă I., <i>Diftongii românești – clasificare</i> // LR, 1977, nr. 5, p. 481-494 (I); LR, 1977, nr. 6, p. 599-606 (II). DGȘ <i>Diftong sau vocale în hiat?</i> // Mățaș N., <i>De la grotesc la sublim</i> , Chișinău, 1995, p.10-20. <i>Diftong ascendent sau descendent?</i> // Mățaș N., <i>De la grotesc la sublim</i> , p. 21-46. Hristea Th. (coord.), p. 164, 166-169. Pușcariu S.II, p. 84-91. Rosetti Al., <i>Asupra problemei semivocalelor</i> // SCL, 1966, nr. 2, p. 143-145. Stan I., <i>Despre diftongii românești</i> // LR, 1979, nr.1, p. 73-75. Vasiliu Em., p. 67-82; 101-105.

			Zugun P. 1976, p. 56-60.
7.	<p><i>Unitățile fonetice suprasegmentale. Accentul și intonația</i></p> <p>1. Noțiune de unitate suprasegmentală</p> <p>2. Unitățile suprasegmentale intensive (accentele):</p> <p>2.1. definiția accentului</p> <p>2.2. tipurile de accent</p> <p>3. Unitățile suprasegmentale extensive (intonația):</p> <p>3.1. definiția intonației</p> <p>3.2. tipurile de intonație</p> <p>3.3. componentele intonației.</p>	2	<p>Avram Mioara, <i>Note asupra accentului ca mijloc de diferențiere semantică în limba română</i> // Omagiu lui Iorgu Iordan, București, 1958, p. 53-58.</p> <p>Cenușă A., <i>Intonația unor subtipuri comunicative de propoziții enunțiative (pe baza cercetărilor experimentale)</i> // LLM, 1971, nr.3, p. 39-47.</p> <p>Cenușă A., <i>Intonația enunțurilor interogative propriu-zise în limba moldovenească literară contemporană (cercetări fono-sintactice)</i> // LLM, 1987, nr.3, p. 26-36.</p> <p>Cenușă A., <i>Intonația enunțurilor interogative propriu-zise marcate lexical (cercetare intono-sintactică)</i> // RLȘL, 1992, nr.1, p. 12-24.</p> <p>Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 159-198; 199-209.</p> <p>Cotelnic T., <i>Fluctuații în accentuarea unor cuvinte</i> // RLȘL, 1994, nr.1, p. 55-60.</p> <p>DGȘ</p> <p>Hîncu Iulia, <i>Exprimarea segmentării comunicative a enunțului prin mijloace fonetice</i> // RLȘL, 2004, nr. 4-6, p. 63-70.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 170-173.</p> <p>Iordan I., Robu Vl., p. 167- 186.</p> <p>Kiraly Fr., <i>Contacte lingvistice</i>, Timișoara, Editura Facla, 1990, p. 63-104.</p> <p>Pușcariu S. II, p. 95-108.</p> <p>Țicalo I., <i>Accentul în limba română</i> // LLR, 1991, nr.1, p. 9.</p> <p>Zagaevschi VL., <i>Culorile accentului</i>, Chișinău, 1988.</p> <p>Zugun P. 1976, p. 23-25; 30-31; 65-73.</p>
8.	<p><i>Ortografia și ortoepia. Principiile ortografiei românești</i></p> <p>1. Ortografia și ortoepia. Importanța socială a ortografiei și ortoepiei</p> <p>2. Principiile ortografice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - principiul fonologic; - principiul tradițional-istoric (etimologic); - principiul morfologic; - principiul silabic; - principiul semantico-sintactic; - principiul simbolic 	2	<p>Avram Mioara, <i>Ortoepie, ortografie și familiile lor</i> // LR, 1990, nr. 1, p. 40.</p> <p>Avram M., <i>Ortografia limbii române: istorie și actualitate</i> // LLR, 1992, nr. 2, p. 3-7 .</p> <p>Avram M., <i>Probleme actuale ale ortografiei românești</i> // LR, 1994, nr.3, p. 46-53.</p> <p>Beldescu G., <i>Ortografia actuală a limbii române</i>, București, 1984.</p> <p>Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 234-266.</p> <p>DGȘ</p> <p>Gogin G., <i>Ortoepia limbii literare</i>, Chișinău, 1991.</p>

			<p>Hristea Th. (coord.), p. 187-197. Jordan I., Robu Vl., p. 195-211. Negomireanu Doina, <i>Terminologia ortografiei și ortoepiei românești actuale. Cîteva reflecții</i> // Analele Universității din Craiova, Seria Științe Filologice. Lingvistică, anul XX, 1998, nr. 1-2, p. 183-185. Noica C., <i>Creație și frumos în rostirea românească</i>, București, 1973. Zugun P. 1976, p. 175-184.</p>
9.	<p><i>Obiectul de studiu al lexicologiei și corelația ei cu alte aspecte ale limbii. Caracterul sistematic al lexicului românesc</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de lexic și lexicologie 2. Subdisciplinele lexicologiei 3. Lexicologia generală și lexicologia particulară 4. Lexicologia sincronică și lexicologia diacronică 5. Sursele lexicologiei 6. Locul lexicologiei între celelalte discipline lingvistice 7. Relațiile lexicologiei cu disciplinele lingvistice și cele nelingvistice 8. Caracterul sistematic al lexicului românesc 	2	<p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 14-27. Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrănceanu A., p. 7-10. DGȘ Șerban V., Evseev I., p. 13-17. Toma I., p. 57. Tratat, p. 265-267. Zugun P. 2000, p. 8-21, 36-44.</p>
10.	<p><i>Cuvîntul – unitate de bază a sistemului glosematic</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea lingvistică de cuvînt 2. Trăsăturile distinctive ale cuvîntului 3. Arbitrar și motivat în cuvînt 4. Cuvîntul în sistem și în enunț 5. Categoriile de cuvinte 	2	<p>Bidu-Vrănceanu A., <i>Probleme ale defînirii cuvintelor din perspectiva relației dintre lexicografie și semantică</i> // SCL, 1986, nr. 2, p. 12. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 5-14. Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrănceanu A., p. 11-16. DGȘ Druță I., <i>Cuvîntul între semn și ambiguitate</i> // LR, 2003, nr. 1, p. 41-43. Ionaș A., <i>Raportul semnificat-semnificant: nume motivate și nume nemotivate</i> // RLȘL, 2003, nr. 3-4, p. 87-91. Șerban V., Evseev I., p. 41-89. Toma, p. 58- 64. Tratat, p. 226-228. Zugun P. 2000, p. 21-27.</p>
11.	<p><i>Componența vocabularului românesc Vocabularul activ și vocabularul pasiv</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Componența vocabularului 2. Vocabularul activ 3. Vocabularul pasiv 	2	<p>Avram M., <i>Vocabularul actual al limbii române</i> // LLR, 1997, nr. 3, p. 3-5. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 14. Coteanu I., <i>Vocabularul limbii române</i> // LLR, 1992, nr. 3-4, p. 3-5. DGȘ Rezeanu A., <i>Realități și implicații</i></p>

			<i>economico-sociale în lexicul românesc contemporan</i> // LLR, 1992, nr. 2, p. 7-9. Șerban V., Evseev I., p. 38-40; 114-117. Toma I., p. 70-73.
12.	<i>Vocabularul de uz general și vocabularul cu sferă de utilizare limitată</i> 1. Conceptul de arhaism 2. Tipuri de arhaisme 3. Conceptul de regionalism 4. Tipuri de regionalisme 5. Conceptul de neologism 6. Tipuri de neologisme	2	Bogdan-Oprea H., <i>Tipuri de arhaisme în limba română (I)</i> // LLR, 2002, nr. 1, p. 13-19; (II) // LLR, 2002, nr. 2, p. 6-13. Calarașu C., <i>Regionalismele</i> // LLR, 1986, nr. 1, p. 10-13. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 107-116. DGȘ Groza L., <i>Categorii de arhaisme (I)</i> // LLR, 1986, nr. 2, p. ; (II) LLR, 1986, nr. 4, p. 11-13. Hristea Th. (coord.), p. 122-132. Ionișor C., <i>Despre structura funcțională a vocabularului</i> // LLR, nr. 4, 2002, p. 15-18. Iordan I., Robu Vl., p. 318-322. Milaș C., <i>Neologismul între uzaj și sistem</i> // Studia univ. Babeș-Bolyai, Philologia, XXXVII, 1992, nr. 2, p. 73-81. Toma I., p. 74-78. Vasile E., <i>Importanța neologismelor în cultivarea limbii române literare</i> // LLR, 1996, nr. 2, p.13-14. Zugun P. 2000, p. 157-199.
13.	<i>Vocabularul fundamental și masa vocabularului. Vocabularul reprezentativ</i> 1. Noțiune de vocabular fundamental (de bază, fond principal lexical) 2. Masa vocabularului 3. Vocabularul reprezentativ 4. Lexicul circulant	2	Ficher I., <i>Din nou despre fondul principal lexical</i> // SCL, 1958, nr. 3, p. 399-410. Hristea Th. (coord.), p. 14-15. Király Fr., <i>Vocabularul fundamental și masa vocabularului</i> // LLR, 1984, nr. 1, p. 4-6. Mirea A., C. Ionișor, <i>Despre fondul principal lexical (I)</i> // LLR, 1996, nr. 2, p. 11-12; (II) // LLR, 1996, nr. 3, p. 6-9. Șerban V., Evseev I., p. 106-114. Toma I., p.78-79. Tratat, p. 265-269.
14.	<i>Sistematizarea semantică. Monosemia și polisemia</i> 1. Definierea noțiunilor 2. Sens, semantică, semnificație 3. Concept de monosemie 4. Concept de polisemie 5. Sursele polisemiei 6. Folosirea creatoare a polisemiei	2	Bidu-Vrănceanu A., Forăscu N., <i>Semantica românească. Realizări și perspective</i> // SCL, 1988, nr. 3, p. 265-273. Bucă M., Evseev I., p. 13-98. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 64-66. Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrănceanu A., p. 38-70. Hristea Th. (coord.), p. 17-19. Iordan I., Robu Vl., p. 246-265. Lyons J., p. 450-487. Șerban V., Evseev I., p. 48-49.

			Tratat, p. 26-28, 269-270, 277-278. Zugun P. 2000, p.201-229.
15.	<i>Cuvintele omonime și omonimia</i> 1. Definiția omonimelor și a omonimiei 2. Sursele omonimiei 3. Clasificări ale omonimelor	2	Bucă M., Evseev I., p. 99-117. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 66-73. Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrănceanu A., p. 118-124. Hristea Th. (coord.), p. 21-30. Iordan I., Robu Vl., p. 266-269. Toma I., p.78-79. Șerban V., Evseev I., p. 172-186. Zugun P. 2000, p. 248- 263.
16.	<i>Cuvintele sinonime și sinonimia</i> 1. Definiția sinonimelor și a sinonimiei 2. Seria sinonimică și dominanta seriei sinonimice 3. Sursele sinonimiei 4. Tipuri de sinonime 5. Specificul semantic și stilistic al sinonimelor	2	Bucă M., Evseev I., p. 118-143. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 83-96. Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrănceanu A., p. 85-104. Forăscu N., <i>Sinonimia lexicală // LLR</i> , 1981, nr. 1, p.7-9. Hristea Th. (coord.), p. 32-38. Iordan I., Robu Vl., p. 269-271. Lyons J., p. 499-507. Munteanu Șt., <i>Sinonimia – o perspectivă funcțională // LL</i> , 1996, Vol. III-IV, p. 8-11. Munteanu C., <i>Nu există sinonimie interlingvistică // LR (Ch.)</i> , 2006, nr. 4-6, p. 106-111. Șerban V., Evseev I., p. 188-202. Toma I., p. 85-87. Zugun P. 2000, p. 230-248.
17.	<i>Cuvintele antonime și antonimia</i> 1. Definiția antonimelor și a antonimiei 2. Baza semantică a antonimiei 3. Clasificări ale antonimelor	2	Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 96-104. Coteanu I., Bidu-Vrănceanu A., p. 165-180. Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrănceanu A., p. 105-118. Druță Gh., <i>Antonimele lexicale – mijloace de manifestare a antisemiei // RLȘL</i> , 1991, p. 19-25. Druță Gh., <i>Cu privire la valoarea conotativ-stilistică a antonimelor // RLȘL</i> , 1994, nr. 5, p. 68-72. Forăscu N., <i>Categorii semantice: antonimia // LLR</i> , nr. 4, 2000, p. 9-14. Hristea Th. (coord.), p. 32-38. Iordan I., Robu Vl., p. 272-274. Lyons J., p. 515-538 Șirbu R., <i>Antonimia lexicală în limba română</i> , Timișoara, Facla, 1977. Șerban V., Evseev I., p. 205-221. Toma I., p. 88-90. Ungureanu E., <i>Unele aspecte ale antonimiei în limba română // LLR</i> , 1996, nr.1, p. 9-11. Vințeler O., <i>Dicționar de antonime</i> , Chișinău, Știința, 1997.

			Wald L., <i>Sistemele limbii</i> , p. 75. Zugun P. 2000, p. 264-273.
18.	<p><i>Cuvintele paronime și paronimia</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiția paronimelor și a paronimiei 2. Limitele paronimiei 3. Tipuri de paronime 4. Tangențele paronimiei cu fenomenele de limbă înrudite 	2	<p>Andrei N., <i>Paronime și atracție paronimică</i> //LLR, 1988, nr. 2, p. 9-11. Chiriță C., <i>Paronimele</i> // LLR, 1993, nr. 2, p. 18-20. Constantinescu S., <i>Dificultăți semantice: paronime și grupuri lexicale cu aspect paronimic</i>, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1994. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 73-83. Dragoș El., <i>Considerații asupra rimei paronimice</i> // Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Phiologia, nr. 1, p. 19-30. Felecan N., <i>Paronimia în limba română: Probleme de lexic și de cultivare a limbii, însoțite de un dicționar de paronime</i>, Baia Mare, 1994. Magheru M. D., <i>Paronimia ca fenomen lingvistic</i> // LL, 2004, vol. I-II, p. 39-42. Melniciuc I., <i>Paronimia – un deziderat al cultivării limbii</i> // LR (Ch.), 1988, nr. 5-6, p. 26-29. Milaș C., <i>Paronimia: însușire imanentă și efect</i> // Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Phiologia, nr. 4, 1997, p. 45-60. Toma E., <i>Paronimia, sursă a unor greșeli în limbă</i> // LLR, 1990, nr. 3, p. 3-4. Zugun P. 2000, p. 273-275.</p>
19.	<p><i>Modalități de schimbare a sensului</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de metaforă 2. Metafore individuale și metafore ale limbii comune 3. Noțiune de hiperbolă 4. Noțiune de personificare 5. Noțiune de metonimie și sinecdocă 6. Noțiune de antonomază 7. Noțiune de lexicalizare 	2	<p>Crăciun Gh., <i>Introducere în teoria literaturii</i>, București, Editura Cartier, p. 147-154. DGȘ Popescu M., <i>Metaforă și simbol poetic. Posibile criterii diferențiatorie</i> // SCL, 1995, nr. 1-6, p. 89-95. Slave E., <i>Metafora în limba română (Comentarii și explicații)</i>, Editura Științifică, București, 1991. Șerban V., Evseev I., p. 157-164. Tratat, p. 270-272.</p>
20.	<p><i>Sistematizarea etimologică a vocabularului</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etimologia. Obiectul de studiu 2. Noțiune de etimologie internă 3. Etimologia populară. Tipuri de etimologie populară 4. Etimologii populare românești 	2	<p>Ardelean L., <i>Etimologia populară</i> // LLR, 1981, nr. 1, p. 9-11. Avram M., <i>Contribuții etimologice</i>, București, 1997. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 157-187. Dinu M., <i>Personalitatea limbii române</i>, București, 1996. Hristea Th. (coord.), p. 15-17. Hristea Th., <i>Probleme de etimologie, Studii. Articole. Note</i>, Editura Științifică, București, 1968. Șerban V., Evseev I., p. 228-266.</p>

			Toma I., p. 93-100. Tratat, p. 522-525. Zugun P. 2000, p. 62-86.
21.	<i>Statutul frazeologiei și obiectul ei de investigație</i> 1. Conceptul de frazeologie și frazeologism 2. Tipuri de unități frazeologice 3. Sursele frazeologiei	2	Colțun Gh., <i>Frazeologia limbii române</i> , Chișinău, Arc, 2000. Colțun Gh., <i>Sensul lexical și sensul frazeologic</i> // RLȘL, 1998, nr. 5, p. 123-133. Condrea I., <i>Comunicarea prin traducere</i> , Chișinău, Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, 2001, p. 58-69. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 118-135. Dumistrăcel S., <i>Lexic românesc. Cuvinte. Metafore. Expresii</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980, p. 121-245. Dimitrescu Fl., <i>Locuțiunile verbale în limba română</i> , Buc., 1958. Hristea Th., p. 134-160. Jordan I., Robu Vl., p. 336-338. Jordan I., <i>Stilistica limbii române</i> , București, Editura Științifică, 1975, p. 265-304. Zugun P. 2000, p. 27-36.
22.	<i>Lexicografia</i> 1. Dificultățile activității lexicografice 2. Dicționare extensive (generale) 3. Dicționare selective (speciale)	2	Berejan S., <i>Dicționarul ca operă lingvistică și antinomiile practicii lexicografice</i> // RLȘL, 1992, nr. 2, p. 15-21. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 189-208. Negomireanu D., <i>Valori lexicogramaticale din perspectivă lexicografică</i> // SCL, 1998, nr. 1-2, p. 227-229. Palii Al., <i>Cultura comunicării</i> , Chișinău, Epigraf, 2005, p. 146-151. Șerban V., Evseev I., p. 18-34. Toma I., p. 126-129.

Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminare

1.	<i>Articularea și acustica sunetelor limbii române</i> 1. Probleme de fonetică articulatorie 2. Sunetul în lanțul vorbirii. Calități acustice 3. Recepția undei fonice a vorbirii	2	Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 23-47 Hristea Th., (coord.), p. 161-162. Jordan I., Robu Vl., p. 77-92. Toma I., p. 19-21 Tratat, p. 240-242
2.	<i>Inventarul fonetic al limbii române contemporane</i> 1. Sistemul vocalic românesc. Privire generală 2. Clasificarea articulatorică a vocalelor 3. Sistemul consonantic românesc	2	Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 55-87. DGȘ Jordan I., Robu Vl., p. 115-122. Rocerix-Alexandrescu Al., Vasiliu Em., <i>Statutul fonematic al africatelor în româna comună</i> // SCL, 1965, nr.3, p. 335-339.

	<p>4. Clasificarea articulatorică a consoanelor</p> <p>5. Articulații suplimentare la rostirea consoanelor</p> <p>6. Ortografia vocalelor și consoanelor</p>		<p>Toma I., p. 24-29.</p> <p>Vasilie Em., <i>Sistemul vocalic al limbii române</i> // SCL, 1961, nr.1, p.15-25</p> <p>Zugun P. 1976, p. 33-44.</p> <p>Zugun P., <i>Fonemele românești i și e</i> // RLȘL, 2003, nr. 5-6, p. 82-84.</p>
3.	<p><i>Sistemul alternanțelor fonetice</i></p> <p>1. Noțiune de alternanță fonetică. Morfonologia</p> <p>2. Categoriile de alternanțe</p> <p>3. Legătura foneticii cu morfologia</p> <p>4. Direcția alternanțelor</p> <p>5. Alternanța vocalelor</p> <p>6. Alternanța consoanelor</p> <p>7. Prezența alternanțelor fonetice în diferite limbi</p>	2	<p>Avram A., <i>Alternanțele vocalice și armonie vocalică în limba română</i> // SCL, 1981, nr. 2-4, p. 89-99.</p> <p>Avram A., <i>Alternanțele vocalice și compatibilități fonologice în derivatele românești cu sufixe</i> // SCL, 1993, nr.3, p. 183-191.</p> <p>Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 116-138.</p> <p>Corlăteanu N., <i>Valoarea morfologică a alternanțelor fonetice</i> // Studii de lingvistică și istorie literară, Chișinău, 1978, p. 3-36.</p> <p>DGȘ</p> <p>Iordan I., Robu Vl., p. 101-105, 202-210.</p> <p>Hristea Th. (coord.), 1994, p. 167-168.</p> <p>Vasilie Em., <i>Din nou asupra alternanței fonologice în limba română</i> // SCL, 1956, nr. 1-2.</p> <p>Vasilie Em., <i>Cîteva momente semnificative în evoluția cercetărilor fonologice românești</i> // Academica, 1991, nr. 12.</p> <p>Zugun P. 1976, p.73-77</p>
4.	<p><i>Silaba. Structură fonologică de bază</i></p> <p>1. Locul silabei în structura limbii</p> <p>2. Definiția silabei</p> <p>3. Teoria silabei</p> <p>4. Structura silabei . Tranșele inițială și finală, nucleul silabei</p> <p>5. Variantele structurale ale silabei. Structura silabei în plan comparativ</p> <p>6. Segmentarea cuvintelor pe silabe</p> <p>7. Trecerea cuvintelor dintr-un rînd în altul</p>	2	<p>Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 140-158.</p> <p>Iordan I., Robu Vl., p. 101-105.</p> <p>Pușcariu S. II, p. 127-186.</p> <p>Manoil A., <i>Analiza contrastivă a frecvenței de întrebuițare în vorbire a fonemelor și silabelor în limba rusă și cea moldovenească</i> // LLM, 1979, nr.4.</p> <p>Mardaescu M., <i>Frecvența silabelor deschise și închise în limba română literară</i> // SCL, 1965, nr. 4, p. 463-469.</p> <p>Purice M., <i>Curs practic de ortografie și ortoepie</i>, Chișinău, 1994, p. 31- 32. Ex. 2, 3, p. 32.</p> <p>Vasilie Em., <i>Observații asupra structurii silabei în limba română</i> // Omagiu lui Iorgu Iordan, București, 1958, p. 877-879.</p> <p>Zagaevschi Vl., <i>Sintagmatica vocalelor și consoanelor la început de cuvînt în limba moldovenească</i> // LLM, 1983, nr. 4, p. 40-49.</p> <p>Zugun P. 1976, p.61-64.</p>

5.	<p style="text-align: center;"><i>Modificările fonetice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinamica vorbirii. Cauzele principale ale schimbărilor fonetice 2. Asimilarea fonetică, tipurile. 3. Disimilarea fonetică, tipurile. Haplologia 4. Apariții și dispariții de sunete. Metateza 5. Modificări secundare ale sunetelor 	2	<p>DGȘ Graur Al., p.79-90. Raievschi N., <i>Schimbări fonetice regulate și accidentale</i> // RLȘL, 1993, nr. 3, p. 80-86. Rosetti Al., p. 91-96. Popescu-Sireteanu I., <i>Considerații privind afereza în limba română</i> // RLȘL, 1991, nr. 6, p. 48-53. Vraciu A., p. 163-172. Zugun P.1976, p. 77- 96.</p>
6.	<p style="text-align: center;"><i>Grafia. Tipurile grafice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Însemnătatea scrisului. Premisele apariției lui 2. Trăsăturile caracteristice ale grafiei 3. Tipurile grafice 4. Principiile grafiei moderne 5. Scrierea alfabetică, tipurile de alfabet. Din istoria scrisului românesc 6. Din istoria alfabetului. Alfabetul românesc contemporan 	2	<p>Daicoviciu H., <i>Au cunoscut dacii scrisul?</i> p. 137-140 // H. Daicoviciu, <i>Dacii</i>, Chișinău, Hyperion, 1991. Graur Al., p. 99-108. Jordan I., Robu Vl., p. 195-202. Hering E., <i>Povestea scrisului</i>, București, 1960. Kocerghina V., <i>Scurtă schiță de istorie a scrierii</i>, București, 1963. Pavlenko H., <i>Istoria pisima</i>, Minsk, 1987. Vraciu A., p. 179-187.</p>
7.	<p style="text-align: center;"><i>Normele ortografice și ortoepice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiția normei și importanța ei 2. Concordanța dintre ortografie și ortoepie. <p>Scrierea și pronunțarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vocalelor; - vocalelor în hiat; - diftongilor și triftongilor; - consoanelor; - consoanelor duble; - numelor proprii străine 	2	<p>Dorogan M., <i>Asimilarea normelor ortoepice ale limbii române în școala de cultură generală</i> // RLȘL, 1991, nr. 3, p. 66-72. Ducrot O., Jean – Marie Schaeffer, <i>Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului</i>, București, Editura Babel, 1996, p. 203-205. Beldescu G., <i>Ortografia actuală a limbii române</i>, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984, p. 18-45, 118-140. <i>DOOM II</i>, p. XXV – LII. Drăghici O., <i>Asupra unei norme ortoepice</i> // Analele Universității din Craiova, Seria Științe Filologice. Lingvistică, anul XX, 1998, nr. 1-2, p. 78-82. Jordan I., Robu Vl., p. 187-194, 202-210.</p>

8.	<p style="text-align: center;"><i>Lexicografia românească</i></p> <p>1. Tipuri de dicționare Dicționare generale - explicative - ortografice - ortoepice - etimologice - mixte Dicționare speciale - de sinonime - de antonime - de omonime - de neologisme - de terminologie lingvistică - de maxime, aforisme - onomastice - toponimice - idiomatice etc. Dicționare enciclopedice 2. Apariții recente</p>	2	<p>Bidu-Vrănceanu A., <i>Lexicografia și metalexicografia</i> // SCL, XLVII, 1996, nr. 1-6, p.43-48. Canarache A., <i>Lexicografia de-a lungul veacurilor</i>, București, 1970. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 189-208. Pietreanu M., <i>Dicționarele, instrumente ale muncii intelectuale</i> // LLR, 1987, nr. 3, p. 7-11. Popescu M., Bădic M., <i>Aspecte ale lexicografiei bilingve. Aplicații pentru un posibil dicționar român-ebraic / ebraic-român</i> // SCL, LIII, 2002, nr. 1-2, p.185-192. Stăncioi M., <i>Dicționar onomastic</i> // LLR, nr. 3, 2003, p. 26-30. Toma I., p.126-129. Șerban V., Evseev I., p. 18-34.</p>
9.	<p style="text-align: center;"><i>Cuvîntul în sistemul limbii</i></p> <p>1. Definiția cuvîntului. Precizări terminologice 2. Caracterul biplan al cuvîntului: forma și conținutul. Raportul între formă și conținut 2.1. Structura semnificantului (formeii cuvîntului) 2.2. Structura semnificatului (conținutului cuvîntului). 3. Clasificarea cuvintelor. Categoriile de unități lexicale 4. Funcțiile cuvîntului 5. Cuvînt-noțiune-obiect</p>	2	<p>Bidu-Vrănceanu A., Forăscu N., p. 7-16. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 5-14. Graur Al., p. 140-175, 196-200. Hristea Th. (coord.), p. 8-11. Jordan I., Robu Vl., p. 212-218; 221-230. Lyons J., p. 68, 84 și următ., 154, 194, 208, 223 și următ. Miclău P., <i>Semiotica lingvistică</i>, București, 1977. Schaff A., p. 25 și urm. Șerban V., Evseev I., p. 41- 89. Toma I., p. 58-65. Vasilii Em., <i>Sens și definiție lexicografică în Elemente de filozofie a limbajului</i>, București, Editura Academiei limbii Române, 1995, p. 101-107. Vasilii Em., <i>Adevăr analitic și definiție lexicografică în Elemente de filozofie a limbajului</i>, p. 108-115.</p>
10.	<p style="text-align: center;"><i>Stratificarea lexicală</i></p> <p>1. Lexicul de uz general și lexicul de uz special 2. Arhaismele. Tipuri de arhaisme 3. Istorismele 4. Neologismele. Neologisme lingvistice și ocazionalisme 5. Dialectismele teritoriale (Regionalismele) 6. Dialectele sociale: 6.1. Elemente de jargon</p>	2	<p>Bogdan-Oprea H., <i>Tipuri de arhaisme în limba română (I)</i> // LLR, nr. 1, 2002, p. 13-19; (II) // LLR, nr. 2, 2002, p. 6-13. Calarașu C., <i>Regionalismele</i> // LLR, 1986, nr. 1, p. 10-13. Ciubică A., <i>Arhaisme și regionalisme de origine latină</i> // LLR, 1990, nr. 2, p. 5. Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 107-116. Groza L., <i>Categoriile de arhaisme (I)</i> // LLR, 1986, nr. 2, p. ; (II) LLR, 1986, nr. 4, p. 11-13.</p>

	<p>6.2. Elemente de argou 6.3. Slangul 6.4. Limbajul profesional</p>		<p>Hristea Th. (coord.), p. 122-132. Ionișor C., <i>Despre structura funcțională a vocabularului</i> // LLR, nr. 4, 2002, p. 15-18. Iordan I., Robu Vl., p. 318-322. Leonte C., <i>Superlativul în argoul tinerilor</i> // SCL, XLIX, nr. 1-2, 1998, p. 163-167. Mihăilescu de Hillerin I., <i>Despre primele scrieri din argoul deținuților</i> // SCL, XLIX, nr. 1-2, 1998, p. 211-215. Preda I., <i>Cuvinte noi înregistrate în dicționare. Pe marginea suplimentului la DEX II</i> // LR, 1989, nr. 5, p. 471-481. Toma I., p. 60-78. Vasile E., <i>Importanța neologismelor în cultivarea limbii române literare</i> // LLR, 1996, nr. 2, p.13-14. Vasiliu Em., <i>Neologismul: între necesitate și abuz</i> // LLR, 1995, nr. 1.</p>
11.	<p><i>Stratigrafia etimologică</i> 1. Etimologia. Principii de analiză etimologică 2. Etimologia populară 3. Stratigrafia etimologică a lexicului limbii române 3.1. Substratul lexical daco-geto-tracic 3.2. Fondul lexical de origine latină 3.3. Superstratul lexical de origine slavă 3.4. Adstratul</p>	2	<p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 157-187. Hristea Th., <i>Probleme de etimologie</i>, București, 1968. Hristea Th. (coord.), p. 15-17. Ionescu-Ruxăndoiu L., <i>Cuvinte autohtone în limba română</i> // LLR, 1986, nr. 4, p. 6-11. Ioniță V., <i>Contribuții etimologice: Lexicologie</i> // SCL, 1993, nr. 6, p. 279-281. Manea C., <i>Structura etimologică a limbii române literare contemporane în lumina frecvenței cuvintelor</i> // SCL, 1967, nr. 2, p. 121-139. Nistorescu V., <i>Cercetări etimologice</i>, București, 1999. Rusnac Gh., <i>Etimologia structurală: principii, metodă și obiective (I)</i> // RLȘL, 1997, nr. 6, p. 43-51; (II) // RLȘL, 1998, nr. 2, p. 46-53. Suciu E., <i>Note lexicale și etimologice privitoare la unele împrumuturi din limba turcă</i> // LR, Buc., 1994, nr. 1-2, p. 17-25. Șerban V., Evseev., I., p. 228-260.</p>
12.	<p><i>Semantica lexicală. Sensul lexical – problemă de cercetare a semanticii</i> 1. Problemele de cercetare ale semanticii 2. Semantica lexicală 3. Natura sensului lexical</p>	2	<p>Bidu-Vrânceanu A., Forăscu N., <i>Semantica românească. Realizări și perspective</i> // SCL, 1988, nr. 3, p. 265-273. Corlăteanu N., Melniciuc I., p.28-31. Graur Al., <i>Importanța semanticii</i> // SCL, 1980, nr. 5, p. 565-566. Hristea Th. (coord.), p.17-19. Pietreanu M., <i>Exerciții lexicale pentru</i></p>

			<p><i>limba română</i>, București, Editura Garamond-Junior, 1995.</p> <p>Șerban V., Evseev I., p. 129-171.</p> <p>Schaff A., <i>Introducere în semantică</i>, Cluj, Editura Științifică, 1966, p.15-33, 228-329.</p>
13.	<p><i>Dinamismul semantic al lexicului</i></p> <p>1. Relațiile conotative</p> <p>1.1. Extensiunea semantică</p> <p>1.2. Restricția semantică</p> <p>2. Pierderea legăturii semantice cu sensul inițial</p> <p>3. Polarizarea semantică</p> <p>4. Semantica funcțională</p> <p>5. Sensul figurat</p> <p>6. Condensarea semantică</p> <p>7. Premisele evoluției semantice</p>	2	<p>Bahnaru V., <i>Mutații de sens: cauze, modalități, efecte</i>, Chișinău., 1988.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 41-50.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 17-31.</p> <p>Șerban V., Evseev I., p. 129-139.</p> <p>Vulpe A., <i>Extinderile de sens în contextul „erupției” informaționale // RLȘL</i>, 2005, nr. 1-3, p. 39-42.</p>
14.	<p><i>Mijloacele externe de îmbogățire a vocabularului. Împrumuturile lexicale în limba română</i></p> <p>1. Conceptul de împrumut</p> <p>2. Raportul dintre împrumut și fenomenele adiacente</p> <p>3. Căile de pătrundere a împrumuturilor lexicale</p> <p>4. Adaptarea fonetică și gramaticală</p> <p>5. Lexicul românesc în alte limbi</p> <p>6. Necesitatea împrumuturilor lexicale</p>	2	<p>Condrea I., <i>Asimetria semantică a cuvintelor împrumutate // RLȘL</i>, 1997, nr. 6, p. 52-55.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 50-52.</p> <p>Drîmba V., <i>Împrumuturi românești din limba turcă // SCL</i>, 1993, nr.4, p. 331-346.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 66-121.</p> <p>Iordan I., Robu Vl., p. 310-318.</p> <p>Kiraly F., <i>Contacte lingvistice: Adaptarea fonetică a împrumuturilor românești de origine maghiară</i>, Timișoara, Facla, 1990.</p> <p>Negomireanu D., <i>Caracteristici ale terminologiei împrumuturilor lexicale în limba română // SCL</i>, 1997, nr. 1-4, p. 319-321.</p> <p>Stoichițoiu A., <i>Împrumuturi lexicale în limba română actuală // LLR</i>, 1991, nr. 3, p. 9 (I); LLR, 1991, nr. 4, p. 9 (II).</p> <p>Toma I., p. 96-98; 116-117.</p> <p>Tratat, p. 525-526.</p> <p>Zamșa E., <i>Împrumuturi analizabile: dificultăți și soluții // LLR</i>, 2002, nr. 4, p. 8-10.</p>
15.	<p><i>Calcul lingvistic</i></p> <p>1. Calcul lingvistic. Precizări terminologice</p> <p>2. Raportul dintre calc, traducere și împrumut lexical</p> <p>3. Tipuri de calc lexical</p> <ul style="list-style-type: none"> - Calc lexical de structură - Calcuri după cuvinte compuse - Calcuri după cuvinte derivate - Calc semantic - Calcuri semantice la cuvintele vechi 	2	<p>Apreotesei C., <i>Unele probleme ale calcului lingvistic // SCL</i>, 1980, nr. 4, p. 349-353.</p> <p>Condrea I., <i>Norma literară și uzul local</i>, Chișinău, Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, 2001, p. 62-63.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 53-55.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 100-114.</p> <p>Palii A., <i>Calchierea ca aspect al interferenței limbilor</i>, Chișinău, 1991.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Calcuri semantice la cuvintele neologice - Calcuri frazeologice - Calcuri lexico-frazeologice - Semicalcurile 	<p>Rizescu I., <i>Contribuții la studiul calculului lingvistic</i>, 1958.</p> <p>Stanciu-Istrate M., <i>Românizarea neologismelor și calcul lingvistic</i> // LR, 2000, nr. 3, p. 581-597.</p> <p>Ștefan I., <i>Calcul lingvistic</i> // LR, 1963, nr. 4, p. 335-347.</p> <p>Toma I., p. 96-98; 116-117.</p> <p>Vascenco V., <i>Calcul lingvistic radial</i> // SCL, XLVI, nr. 1-6, p. 65-71.</p>
--	---

Tematica și repartizarea orientativă a orelor la laborator

<p>1. <i>Mijloacele interne de îmbogățire a lexicului</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preliminarii. 2. Derivarea <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Derivarea propriu-zisă sau progresivă. Ortografia prefixelor și sufixelor 2.2. Derivarea inversă sau regresivă 3. Compunerea. Ortografia cuvintelor compuse 4. Conversia 	<p>2</p> <p>Bahnaru V., <i>Mutații de sens: cauze, modalități, efecte</i>, Chișinău, 1988.</p> <p>Ciobanu F., Hasan F., <i>Formarea cuvintelor în limba română</i>, vol. I, Compunerea, Editura Academiei, București, 1970.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 33-50.</p> <p>Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrânceanu A., p. 183-251.</p> <p>Dominte C., <i>Între vocabular și gramatică: moțiunea – procedeu distinct de formare a cuvintelor</i> // LLR, nr. 2, 2001, p. 3-10.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 66-121.</p> <p>Iordan I., Robu Vl., p. 290-313.</p> <p>Șerban V., Evseev I., p. 267-280.</p> <p>Toma I., p.100-116.</p> <p>Zgardan A., <i>Derivarea semantică: procese și rezultate</i> // RLȘL, 1996, nr.</p> <p>Zugun P., <i>Baza de derivare</i> // LR, 1994, nr. 4, p. 37-41.</p>
<p>2. <i>Polisemia. Tipuri de sensuri în sfera cuvântului polisemantic</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funcțiile polisemiei. 2. Sens de bază. Sensuri de context <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Sens propriu 2.2. Sens figurat 	<p>2</p> <p>Bidu-Vrânceanu A., Forăscu N., p. 39-57.</p> <p>Bidu-Vrânceanu A., N. Forăscu, <i>Semantica românească, Realizări și perspective</i> // SCL, nr. 3, 1988, p. 265-273.</p> <p>Bidu-Vrânceanu A., Coteanu I., V.-II, p. 40-59.</p> <p>Bucă M., Evseev I., p. 31-98.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 28-31.</p> <p>Forăscu N., <i>Sensurile cuvântului</i> // LLR, 1984, nr. 4, p. 13-16.</p> <p>Forăscu N., <i>Sens denotativ, sens conotativ</i> // LLR, 1986, nr. 4, p. 13-16.</p> <p>Ichim A., <i>Polisemia în limbajul publicistic actual</i> // LLR, 1994, nr. 1, p.12-14.</p> <p>Iordan I, Robu Vl., p. 246-265.</p> <p>Șerban V., Evseev I., p. 129-175.</p>

			Tratat, p. 265-278.
3.	<p><i>Conceptul de familie lexicală</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Precizări terminologice 2. Cuvânt primitiv sau cuvânt bază 3. Cuvânt derivat 4. Tema lexicală 5. Raportul dintre rădăcină și radical 6. Familia lexicală 	2	<p>Dominte C., <i>Cum se nasc familiile de cuvinte</i> // LR, 2003, nr. 11-12, p. 37-43.</p> <p>Dominte C., <i>Cum se nasc familiile de cuvinte?</i> // (II), LLR, 2002, nr. 4, p. 11-13.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 67-70.</p> <p>Ionel G. A., <i>Tipuri de teme în familia lexicală cu baza moștenită din latină</i> // Analele Universității din Craiova, 2003, nr. 1-2, p. 107-115.</p>
4.	<p><i>Omonimia. Omonimele și comunicarea</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Omofonia și omografia 2. Rolul omonimiei în evoluția limbii 3. Funcțiile stilistice ale omonimelor 4. Omonimele și comunicarea 	2	<p>Berejan S., Bahnaru V., Zaprojan I., <i>Omonimele în limba română și în dicționare</i> // DOLM, Chișinău., 1988, p. 5-33.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 66-73.</p> <p>Coteanu I., Bidu-Vrănceanu A., p. 84-95.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 21-30.</p> <p>Iordan I., Vl. Robu, p. 266-269.</p> <p>Lăzărescu L., <i>Omonimia sintactică</i> // RLȘL, 1995, nr.2, p. 38-41.</p> <p>Melniciuc I., <i>Omonime, omofone, omografe</i> // USC, 1972.</p>
5.	<p><i>Sinonimia lexicală</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sinonimia în limbă 2. Sinonimia în vorbire 3. Sinonimele și comunicarea 4. Raportul dintre sinonime și celelalte categorii semantice 5. Funcțiile stilistice ale sinonimelor 	2	<p>Bidu – Vrănceanu A., Forăscu N., p. 112 – 138.</p> <p>Bulgăr Gh., <i>Dicționar de sinonime</i>, Buc., 1995.</p> <p>Condrea I., <i>Sinonimia și exprimarea corectă</i> // LR, 1991, nr. 2, p. 60-62.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p.83-96.</p> <p>Coteanu I., Bidu-Vrănceanu A., p.75-84.</p> <p>Guțu-Romalo V., <i>Pericolele sinonimiei</i> // LLR, nr.2, 1987, p.6-8.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 32-38.</p> <p>Seche L., <i>Despre sinonime</i> // LLR, 1993, nr.1, p. 8-11.</p> <p>Șerban V., Evseev I., p. 188-202.</p>
6.	<p><i>Antonimia lexicală</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Antonimia în limbă 2. Antonimia în vorbire 3. Raportul dintre antonime și celelalte categorii semantice 4. Funcțiile stilistice ale antonimelor 	2	<p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 83-104.</p> <p>Coteanu I., Bidu-Vrănceanu A., p. 165-180.</p> <p>Druță Gh., <i>Cu privire la valoarea conotativ-stilistică a antonimelor</i> // RLȘL, 1994, nr. 5, p. 68-72.</p> <p>Druță Gh., <i>Antonimele lexicale – mijloace de manifestare a antisemiei</i> // RLȘL, 1991, p. 19-25.</p> <p>Forăscu N., <i>Categorii semantice: antonimia</i> // LLR, nr. 4, 2000, p. 9-14.</p> <p>Iordan I., Robu Vl., p. 272-274.</p> <p>Șirbu R., <i>Antonimia lexicală în limba română</i>, Timișoara, Facla, 1977.</p>

			<p>Șerban V., Evseev I., p. 205-221.</p> <p>Ungureanu E., <i>Unele aspecte ale antonimiei în limba română</i> // LLR, 1996, nr.1, p. 9-11.</p> <p>Vințeler O., <i>Dicționar de antonime</i>, Chișinău, Știința, 1997.</p>
7.	<p><i>Paronimia și atracția paronimică</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de paronimie și paronomazie 2. Paronimele și atracția paronimică. Conceptul de atracție paronimică 3. Atracția paronimică și etimologia populară 2. Tangențele paronimiei cu fenomenele de limbă înrudite 3. Efectul stilistic al paronimelor 	2	<p>Andrei N., <i>Paronime și atracție paronimică</i> // LLR, 1988, nr. 2, p. 9-11.</p> <p>Chiriță C., <i>Paronimele</i> // LLR, 1993, nr. 2, p. 18-20.</p> <p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p. 73-83.</p> <p>Dragoș El., <i>Considerații asupra rimei paronimice</i> // Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Philologia, nr. 1, p. 19-30.</p> <p>Felecan N., <i>Paronimia în limba română: Probleme de lexic și de cultivare a limbii, însoțite de un dicționar de paronime</i>, Baia Mare, Editura Gutinul, 1994.</p> <p>Grădinaru A., <i>Valori semantico-stilistice ale paronimiei</i> // LR (Ch.), 2006, nr. 7-9, p.143-149.</p> <p>Hristea Th. (coord.), p. 24-31.</p> <p>Magheru M. D., <i>Paronimia ca fenomen lingvistic</i> // LL, 2004, vol. I-II, p.39-42.</p> <p>Melniciuc I., <i>Paronimia – un deziderat al cultivării limbii</i> // LR (Ch.), 1988, nr. 5-6, p. 26-29.</p> <p>Milaș C., <i>Paronimia: însușire imanentă și efect</i> // Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Philologia, nr. 4, 1997, p. 45-60.</p> <p>Toma E., <i>Paronimia, sursă a unor greșeli în limbă</i> // LLR, nr. 3, p. 3.</p>
8.	<p><i>Diferențierea funcțional – stilistică a lexicului</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de stil 2. Diferențierea stilistică 3. Stilul artistic sau beletristic 4. Stilul științific 5. Stilul publicistic 6. Stilul oficial-administrativ 7. Stilul colocvial 8. Noțiuni de stilistică 	2	<p>Corlăteanu N., Melniciuc I., p.144-155.</p> <p>Coteanu I., <i>Stilistica funcțională a limbii române</i>, București, Editura Academiei Române, 1973.</p> <p>Diaconescu P., <i>Definiție, limbaj, stil</i> // SCL, 1999, nr. 2, p. 305-308.</p> <p>Groza L., <i>Limbajul publicitar</i> // LLR, 1992, nr. 3-4, p. 11-13.</p> <p>Iordan I., <i>Stilistica limbii române</i>, București, 1977.</p> <p>Irimia D., <i>Introducere în stilistică</i>, Iași, Polirom, 1999.</p> <p>Marin V., <i>Stilistica și cultivarea vorbirii</i>, Chișinău, Lumina, 1991.</p> <p>Toma, I. p. 297-326.</p>

Tematica și repartizarea orientativă a orelor de studiu individual

1.	Aparatul fonator uman	4	Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., Fonetica, p. 23-34. Iordan I., Robu Vl., p.77-82. Pușcariu S., Limba română, Vol. II, Rostirea, p. Toma I., LRC, p. 17. Zugun P. 1976, p. 15-22.
2.	Sunetul. Particularitățile acustice ale sunetelor	4	Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., Fonetica, p. 34-47. Ionescu E., Manual de lingvistică generală, p.118-121. Iordan I., Robu Vl., p. 83-92. Pușcariu S., Limba română, Vol. II, Rostirea, p. Rosetti Al., Introducere în fonetică, p.41-46, 97-99. Toma I., LRC, p.18-19. Vraciu A., Lingvistică generală și comparată, p.141-143. Zugun P. 1976, p.13-15; 22-31.
3.	Terminologia fonologică. Analiza fonologică	4	Iordan I., Robu Vl., p. 92-97. Zugun P. 1976, p. 122-130.
4.	Fonemul și alofonele lui. Trăsăturile diferențiale și integrale ale fonemelor	4	Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., p. 95-105. Iordan I., Robu Vl., p. 105-115. Vasiliiu Em., <i>Problema fonemului în lingvistica actuală în Elemente de lingvistică structurală</i> , p. 84-85.
5.	Structura fonologică a cuvintelor românești	4	Iordan I., Robu Vl., p. 126-159. Toma I., LRC, p.
6.	Conținutul semantic al cuvântului și realitatea extralingvistică	4	Iordan I., Robu Vl., p. 235-246. Tullio de Mauro, <i>Introducere în semantică</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978, p. 126-133.
7.	Din istoricul lexicografiei române 1.1. Lexicografia românească de la origini până în 1825 1.2. Lexicografia românească de la 1825 până la 1870 1.3. Lexicografia românească de la 1870 până	6	Seche M., <i>Schiță de istorie a lexicografiei române</i> , V. I, București, 1966. Seche M., <i>Schiță de istorie a lexicografiei române</i> , V. II, București, 1969

	în prezent		
8.	Tendențele actuale ale vocabularului în limba română	4	Ionescu Cristina, Cerkez Matei, Gramatică și stilistică. Analize de text, Editura ALL Educațional S. A., București, p. 34-37
9.	Vocabularul actual al limbii române	2	Avram M., <i>Vocabularul actual al limbii române</i> // LLR, 1997, nr. 3, p. 3-5. Forăscu Narcisa, <i>Cîteva observații asupra lexicului actual</i> (I) //LLR, 1996, nr.2, p. 8-11; (II) // LLR, 1997, nr. 4, p. 6-8.
10.	Onomastica. Onimizare și deonimizare	4	Eremia A., <i>Terminologia entopică: aspecte și procedee onomasiologice</i> // RLȘL, 2004, nr. 1-3, p. 59-66. Jordan I., Robu Vl., <i>Limba română contemporană</i> , București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978, p.235-245. Toma I., p. 118-122.
11.	Identificarea și analiza cuvintelor. Principii de analiză semantică aplicate cuvintelor românești	2	Bidu- Vrănceanu A., N. Forăscu, <i>Cuvinte și sensuri</i> , p. 21-38. Toma I., LRC, p. 65-68.
12.	Semantica modernă. Stadiul actual al cercetărilor teoretice și practice	4	Bidu-Vrănceanu A., <i>Structura vocabularului limbii române contemporane</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986, p. 7-22.
13.	Dezambiguizarea semantică a semnului lexical	4	Bechet Fl., <i>Antiteza ca procedeu de dezambiguizare semantică</i> // SCL, 1996, nr. 1-6, p. 33-42. Păcuraru V., <i>Inferența vs dezambiguizarea semantică a semnului lexical</i> // RLȘL, 2005, nr. 4-6, p. 54-61. Păcuraru V., <i>Strategii de dezambiguizare semantică a semnului lexical</i> // RLȘL, 2006, nr. 1-2, p. 68-77.
14.	Relevanța trăsăturilor definitorii ale câmpurilor lexico-semantice	4	Babin-Rusu T., <i>Diferențierea structurilor lexico-semantice</i> // LR, 2006, nr. 4-6, p. 95-99.
15.	Sinonimia și polisemia	4	Bidu- Vrănceanu A., Forăscu N., <i>Cuvinte și sensuri</i> , p. 39-164.
16.	Antonimia lexicală. Antonimia și contextul	4	Bidu- Vrănceanu A., Forăscu N., <i>Cuvinte și sensuri</i> , p. 165-226.
17.	Paronimia – însușire imanentă și efect	2	Milaș C., <i>Paronimia: însușire imanentă și efect</i> // Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Phiologia, nr. 4, 1997, p. 45-60.
18.	Frazeologia și cultivarea limbii literare	2	Hristea Th. (coord.), p. 156-159. Munteanu C., <i>Tehnica utilizării frazeologismelor expresive</i> // LR (Ch.), 2006, nr. 7-9, p. 150-158.
19.	Dinamica îmbogățirii vocabularului prin	4	Sainenco A., <i>Pentru o perspectivă</i>

	procedee interne		<i>dinamică a procedeelelor de formare a cuvintelor</i> // RLȘL, 2002, nr. 3-4, p.106-110.
20.	Denotația și conotația	2	Carpov M., <i>Captarea sensurilor: coordonate analitice</i> , București, Editura Eminescu, 1987, p. 13 și următ. Coteanu I., <i>Stilistica funcțională a limbii române: stil, stilistică, limbaj</i> , București, Editura Academiei Române, p. 35-42. Forăscu N., <i>Sens denotativ, sens conotativ</i> // LLR, 1986, nr. 4, p.13-15. Iordan I., Robu Vl., p. 250-251.
21.	Calculul lingvistic și cultivarea limbii literare	2	Th. Hristea (coord.), p. 119-121.
22.	Abrevierile în limba română actuală	4	Avram M., <i>Gramatica pentru toți</i> , București, Editura Academiei, 1986. Dumitrescu F., <i>Dinamica lexicului românesc-ieri și azi</i> , București, 1995. Dumitrescu M., Surjicov A., <i>Abrevierea în limba română</i> // LR, 1987, nr. 5. Seche L., <i>Compunerea cu ajutorul abrevierilor</i> // LLR, 1977, nr. 3. Surjicov A., <i>Abrevierea și omonimia în limba română</i> // LR, XLIV, 1995, nr. 1-2. Tăriță Z., <i>Indicii ale lexicalizării abrevierilor, în Probleme de lingvistică generală și romanică</i> , Chișinău, CE USM, 2003, p. 110-113.
23.	Exprimarea tautologică	4	Clichici L., <i>Exprimarea tautologică: referențialitate și sens</i> // LR (Ch.), 2006, nr. 7-9, p. 143-149. Grosu E., <i>Pleonasmele: persuadare și eroare</i> // LR (Ch.), 2003, nr. 6-10, p. 202-207. Hristea Th., <i>Construcții pleonastice tolerabile</i> // LR, 1994, nr. 1 – 2, p. 66 – 67 Melnicu I., <i>Capcanele pleonasmului</i> // LR (Ch.), 1997, nr. 6. Uritescu Dorin N., <i>Pleonasmul – o greșeală deghizată</i> // LLR, 1994, nr.1, p. 7 – 9

VII. Evaluarea disciplinei

Disciplina Limba română are un caracter dublu: teoretic și practic. Pe parcurs se vor propune forme intermediare de evaluare: referate, eseuri, analize contextuale, exerciții, teste etc. Forma de evaluare finală este examenul (scris). În acest scop se propun modele de test și un chestionar.

Recomandăm următoarele variante de test pentru evaluarea sumativă periodică și pentru evaluarea finală:

Evaluare periodică

Varianta I

1. Elucidați esența noțiunii de bază de articulare. 3p.
2. Explicați de ce sonantele sînt concepute ca o punte de trecere de la vocale la consoane. 6p.
3. Comentați de ce accentul și intonația sînt considerate unități suprasedimentale. 5p.
4. Indicați funcțiile fonemului. 4p.
5. Evidențiați și caracterizați diftongii și triftongii din cuvintele: *roată, iepure, pui, rîu, iulie, creioane, busuioc, erou, vioară, ursoaică*. 1xN=10p.
6. Dați cîte două exemple de cuvinte care să conțină hiaturile: 0,5xN=9p.
 a-a _____
 a-e _____
 e-a _____
 e-e _____
 i-a _____
 i-e _____
 o-a _____
 o-o _____
 u-u _____
7. Indicați numărul de litere și de sunete din fiecare cuvînt: 0,5xN=5p.
ureche, circ, unghi, chirurg, gheață, cinci, chip, cioc, piele, mănunchi
8. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: 0,25xN=8p.
draslă, funcționar, vîrstnic, ciclon, despre, inflamație, lăcrămioară, subtitlu, transcriere, dezordine, abstract, inegal, ființă, atribut, amprentă
9. Accentuați următoarele cuvinte: 0,5xN=8p.
bolnav, acolo, șervet, hochei, complice, primăvară, miros, furie, baschet, debit, diplomă, felie, forfotă, aidoma, compendiu, industrie.
10. Analizați, din punct de vedere fonetic, cuvîntul *cinematograf*. 15p.

Total: 65 p.

Barem de corectare

Puncte	1-4	5-11	12-22	23-30	31-40	41-48	49-55	56-60	61-63	64-65
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Varianta II

1. Indicați deosebirile dintre sunet și fonem 9 p.
2. Explicați care sînt deosebirile dintre fraza – unitate fonetică și fraza - unitate sintactică 6 p.
3. Caracterizați indicii de clasificare a consoanelor 10 p.
4. Analizați, din punct de vedere fonetic, cuvîntul: *contemporan* 12 p.
5. Scrieți ce principii ortografice reglementează scrierea cuvintelor: *dezavantaj, cerere, deoparte / de o parte, piață, ieftin, este, epopee, bomboane, aceia, Kogălniceanu* 5 p.
6. Subliniați cu o linie diftongii și cu două linii triftongii din cuvintele de mai jos, notînd cu semnul semivocalele: *două, foiau, iarnă, lăcrămioară, leoaică, poezie, soseau, suiai, busuioc, duios*; caracterizați diftongii și triftongii 10 p.
7. Marcați accentul corect al următoarelor cuvinte: *amenință, furie, anaforă, credit, felie, diplomă, șervet, debit, complice, cumul* 5 p.
8. Puneți în locul punctelor de suspensie litera (literele) omise: 5 p.
 a) **ea** sau **ia**: evolu...ză, ch...r, tencu...lă, p...ță, orăș...n, p...ptănă, bănu...m, înteme...ză, gh...ță;
 b) **ie** sau **e**: ...ftin, ...cou, p...rdere, ide..., a...rian, p...pt, oda..., ...rau, foa..., lacte..., ...lan.

Barem de corectare

Puncte	1-3	4-10	11-21	22-29	30-38	37-45	46-53	54-58	59-60	61-62
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Varianta III

- Arătați ce este comun între omonime, paronime, sinonime și antonime și prin ce se deosebesc ele. 8 p.
- Definiți cuvintele polisemantice. Enumerați cauzele polisemiei. 10 p.
- Definiți jargonul. Exemplificați. 6 p.
- Înlocuiți prin sinonime cuvintele evidențiate: 6 p.
Sorgintea _____ acestui poem cu răsunet fără sfârșit în timp și spațiu pare să fi fost
un fapt _____ istoric *petrecut* _____ în *răstimpul* _____
 domniei *încărcate* _____ de glorie a lui Solomon, fiul lui David, și cântat de el, într-o
superbă _____ revărsare liric-dramatică.
- Substituiți cuvântul evidențiat prin antonimul acceptat de context: 1xN= 8 p.
 O pală de aer rece îmi *îngreuna* _____ respirația .
 Umbrele *se ridicau* _____ fluturînd aripi *nevăzute* _____.
 Am rămas *în picioare* _____ pentru că nici el *nu se așezase* _____.
 Avea în gesturi o *nervozitate* _____ care-i *trăda nemulțumirea* _____.
- Scriveți cinci locuțiuni în care s-au păstrat cuvinte arhaice al căror sens inițial a dispărut. 5xN=10 p.
- Dați câte trei exemple de cuvinte derivate cu sufixele *-eală, -ian, -esc, -ește*. 6 p.
- Subliniază cuvântul potrivit în context, din perechea paronimică: 8 p.
imputația – amputația că minte;
 rolul și *însemnarea – însemnătatea* Unirii;
 pelerină lucioasă din *atlas – atlaz*;
 rochie cu *tremă – trenă*;
 a induce în *eroare – oroare*;
 particule *emise – omise* de un corp radioactiv;
 greutate *familiale – familiare*;
 primire *glacială – glaciară*.

Barem de corectare

Puncte	1-4	5-10	11-21	22-29	30-37	38-46	47-53	54-57	58-60	61-62
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Evaluare finală

- Definiți hiatul; exemplificați 5 p.
- Numiți teoriile privitoare la silabă. Argumentați de ce este imposibil de formulat o definiție a silabei, valabilă pentru toate limbile 10 p.

3. Analizați fonetic cuvântul <i>hiperbolă</i>	10 p.
4. Definiți cuvântul; analizați structura semnificantului	10 p.
5. Numiți și exemplificați sursele frazeologismelor	10 p.
6. Alcătuiți familiile lexicale ale cuvintelor <i>piatră</i> și <i>om</i> (cîte 5 cuvinte)	10 p.
7. Utilizați în enunțuri omonimele <i>cer, vie, sol, poartă</i>	6 p.
8. Alegeți sinonimul potrivit perifrazelor explicative:	10 p.
1. operă literară în zece povestiri	firmament
2. zece zile	perifrază
3. listă cu greșeli la sfîrșitul cărții	pragmatic
4. boltă cerească	purgatoriu
5. steguleț de semnalizare	paradox
6. colecție de înregistrări	decameron
7. exprimare în mai multe cuvinte a ceea ce poate fi spus într-un singur cuvînt	fonotecă
8. enunț contradictoriu, dar demonstrabil	decadă
9. loc în care se purifică sufletele	fanion
10. care ia în considerație partea practică	erată.

Total: 71 p.

Barem de corectare

Puncte	1-5	6-10	11-22	23-34	35-46	47-55	56-62	63-67	68-69	70-71
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

**Chestionar pentru examen
la disciplina Limba română (Fonetica și Lexicologia),
Facultatea de Filologie, specialitatea Limba și literatura rusă și Limba română,
anul II**

1. Fonetica. Definiția foneticii. Obiectul ei de studiu
2. Importanța teoretică și practică a foneticii. Ramurile foneticii
3. Fonetica în relațiile ei cu alte științe lingvistice și nelingvistice
4. Aparatul fonator. Funcțiile elementelor lui
5. Fonetica și fonologia. Corelația fonem-sunet, sunet-literă, fonem-literă
6. Baza de articulație a unei limbi
7. Structura învelișului sonor al limbii. Unitățile fonetice segmentale: sunetul, silaba, cuvîntul fonetic, tactul ritmic, fraza fonetică
8. Sunetul. Tipurile sunetelor. Particularitățile acustice ale sunetelor
9. Clasificarea sunetelor. Deosebiriile dintre vocale și consoane
10. Sistemul vocalic românesc; din istoricul problemei. Clasificarea vocalelor limbii române
11. Sistemul consonantic românesc; din istoricul problemei. Clasificarea consoanelor limbii române
12. Diftongii. Problema semivocalelor. Clasificarea diftongilor românești. Hiatul. Ortografia diftongilor
13. Triftongii. Clasificarea lor. Ortografia triftongilor
14. Alternanța fonemelor. Morfonologia. Alternanța vocalelor. Alternanța consoanelor. Cauzele ce determină producerea lor
15. Silaba. Teoriile referitoare la silabă
16. Structura silabei românești, tranșele inițială și finală, nucleul silabei
17. Segmentarea cuvintelor în silabe. Regulile de trecere a cuvintelor dintr-un rind în altul
18. Unitățile fonetice suprasedimentale
19. Accentul. Tipurile accentului
20. Funcțiile accentului

21. Accentuarea și norma ortoepică
22. Intonația. Tipurile de intonații
23. Componentele intonației
24. Ortoepia. Normele ortoepice
25. Grafia. Tipurile grafice
26. Scrierea alfabetică, tipurile de alfabet. Din istoria scrisului românesc
27. Din istoria alfabetului. Alfabetul românesc contemporan
28. Ortografia. Principiile ortografice
29. Lexicologia și obiectul ei de studiu. Lexicologia și relațiile ei cu alte discipline lingvistice și nelingvistice
30. Cuvântul în sistemul limbii. Definiția cuvântului. Structura semnificantului (formeii cuvântului) și structura semnificatului (conținutului cuvântului). Funcțiile cuvântului
31. Relațiile dintre cuvânt-noțiune-obiect
32. Mijloacele interne de îmbogățire a lexicului (derivarea, compunerea, conversia)
33. Mijloacele externe de îmbogățire a lexicului (împrumuturile și calcurile)
34. Lexicul de uz general și lexicul de uz special
35. Arhaismele; tipuri de arhaisme
36. Neologismele. Tipuri de neologisme
37. Dialectismele teritoriale (Regionalismele)
38. Elementele de jargon
39. Elementele de argou
40. Limbajul profesional
41. Semantica. Obiectul de cercetare și problemele semanticii
42. Monosemia și polisemia
43. Funcțiile polisemiei. Denotația. Conotația
44. Omonimia. Cauzele apariției omonimelor
45. Clasificarea omonimelor. Omofonia. Omografia
46. Criteriile de delimitare a omonimelor de cuvintele polisemantice
47. Paronimia. Limitele paronimiei. Clasificarea paronimelor
48. Sinonimia. Seria sinonimică. Dominanta seriei sinonimice. Tipurile de sinonime
49. Căile de îmbogățire a sinonimiei
50. Antonimia. Sfera de răspândire a antonimelor. Clasificarea antonimelor
51. Etimologia. Principii de analiză etimologică
52. Etimologia populară și atracția paronimică
53. Stratigrafia etimologică a lexicului limbii române
54. Frazologia și obiectul ei de studiu. Noțiune de unitate frazeologică
55. Clasificarea unităților frazeologice
56. Trăsăturile specifice ale frazeologismelor
57. Izvoarele frazeologismelor
58. Frazologia și cultivarea limbii literare
59. Lexicografia și sarcinile ei principale
59. Tipurile de dicționare
60. Fondul principal lexical și masa vocabularului

Bibliografie

1. Andrei M., Ghiță I., *Limba română. Fonetică, lexicologie, gramatică, stil și compoziție, Exerciții*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985.
2. Beldescu G., *Ortografia actuală a limbii române*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
3. Bidu-Vrănceanu A., *Structura vocabularului limbii române contemporane*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.
4. Bidu-Vrănceanu A., Forăscu N., *Cuvinte și sensuri. Polisemia, sinonimia, antonimia prin exerciții*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988.
5. Bucă M., Evseev I., *Probleme de semasiologie*, Timișoara, Editura Facla, 1976.
6. Chiriac M., Iancu M., *Vocabular. Teorie și teste*, București, Editura Recif, 1995.
7. Constantinescu-Dobridor Gh., *Dicționar de termeni lingvistici*, București, Teora, 1998.
8. Corlăteanu N., Melniciuc I., *Lexicologia*, Chișinău, Editura Lumina, 1992.
9. Corlăteanu N., Zagaevski Vl., *Fonetica*, Chișinău, Lumina, 1993.
10. Coteanu I., Forăscu N., Bidu-Vrănceanu A., *Limba română contemporană. Vocabularul*, București, 1985.
11. *Dicționar general de științe. Științe ale limbii*, București, Editura Științifică, 1997.
12. Felecan N., *Paronimia în limba română*, Baia Mare, Editura Gutinul, 1993.
13. Goghin G., *Ortoepia limbii literare*, Chișinău, 1991.
14. Hristea Th. (coordonator), *Sinteze de limba română*, București, Editura Albatros, 1984
15. Ionescu E., *Manual de lingvistică generală*, București, Editura ALL, 1992 .
16. Iordan I., Robu Vl., *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.
17. Melniciuc I., *Practicum la Lexicologie*, Chișinău, Editura Lumina, 1991.
18. Pietreanu M., *Exerciții lexicale pentru limba română*, București, Editura Garamond-Junior, 1995.
19. Popa I., *Fonetica și vocabularul*, București, Editura Teora, 1994.
20. Pușcariu S., *Limba română, V-I*, București, Editura Minerva, 1976.
21. Pușcariu S., *Limba română, V-II, Rostirea*, București, 1994.
22. Rosetti Al., *Introducere în fonetică*, București, Editura Științifică, 1967.
23. Rosetti Al., Lăzăroiu Al., *Introducere în fonetică*, București, 1982.
24. Șerban V., Evseev I., *Vocabularul românesc contemporan. Schiță de sistem*, Timișoara, Editura Facla, 1978.
25. Sîrbu R., *Antonimia lexicală în limba română*, Timișoara, Editura Facla, 1977.
26. Toma I., *Limba Română Contemporană. Privire generală*, București, Editura Niculescu, 2001.
27. *Tratat de lingvistică generală*, București, 1971.
28. Vasiliu Em., *Fonologia limbii române*, București, Editura Științifică, 1965.
29. Vraciu A., *Lingvistică generală și comparată*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980.
30. Zugun P., *Limba română contemporană. Fonetica și Fonologia*, Iași, Universitatea „A. I. Cuza”, 1976.
31. Zugun P., *Lexicologia limbii române*, Iași, Tehnopress, 2000.